PEF UNIVERZA V LJUBLJANI Pedagoška fakulteta

Znanje za navdih, ideje za premik:

Sodobno razumevanje nadarjenosti, ustvarjalnosti in razvoja talentov

ISKRIVE SREDE_1: 18. 11. 2026

Mojca Juriševič

CRSN
Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti

CRSN Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti ustanovljen 2010/2011 kot sestavna enota Pedagoške fakultete UL.

Iskrive srede CRSN

predvideni razpored srečanj

Tema srečanja	Termin 13.30 – 14.30
Razumevanje nadarjenosti, ustvarjalnosti in razvoja talentov	18. 11. 2026
Značilnosti nadarjenih in napačna pojmovanja o nadarjenosti	9. 12. 2026
Diferenciacija, individualizacija in prilagojene poti učenja	13. 1. 2027
Predmetno specifični pristopi za razvijanje ustvarjalnega mišljenja	10. 2. 2027
Ustvarjalna klima in spodbude za učenje	17. 3. 2027
Mentorstvo nadarjenim	14. 4. 2027
Tema po izbiri udeležencev	19. 5. 2027

Udeležba je brezplačna, potrebna pa je predhodna prijava. Potrdilo? Brez snemanja. Predlogi dobrodošli.

ISKRIVE SREDE

CRSN mesečno spletno strokovno srečanje

Namen:

- Razumevanje vsebin s področja izobraževanja nadarjenih.
- Spodbude za učenje, raziskovanje, usvajanje in pedagoško delovanje.
- Deljenje znanja za nadaljnji razvoj.

Vsebine:

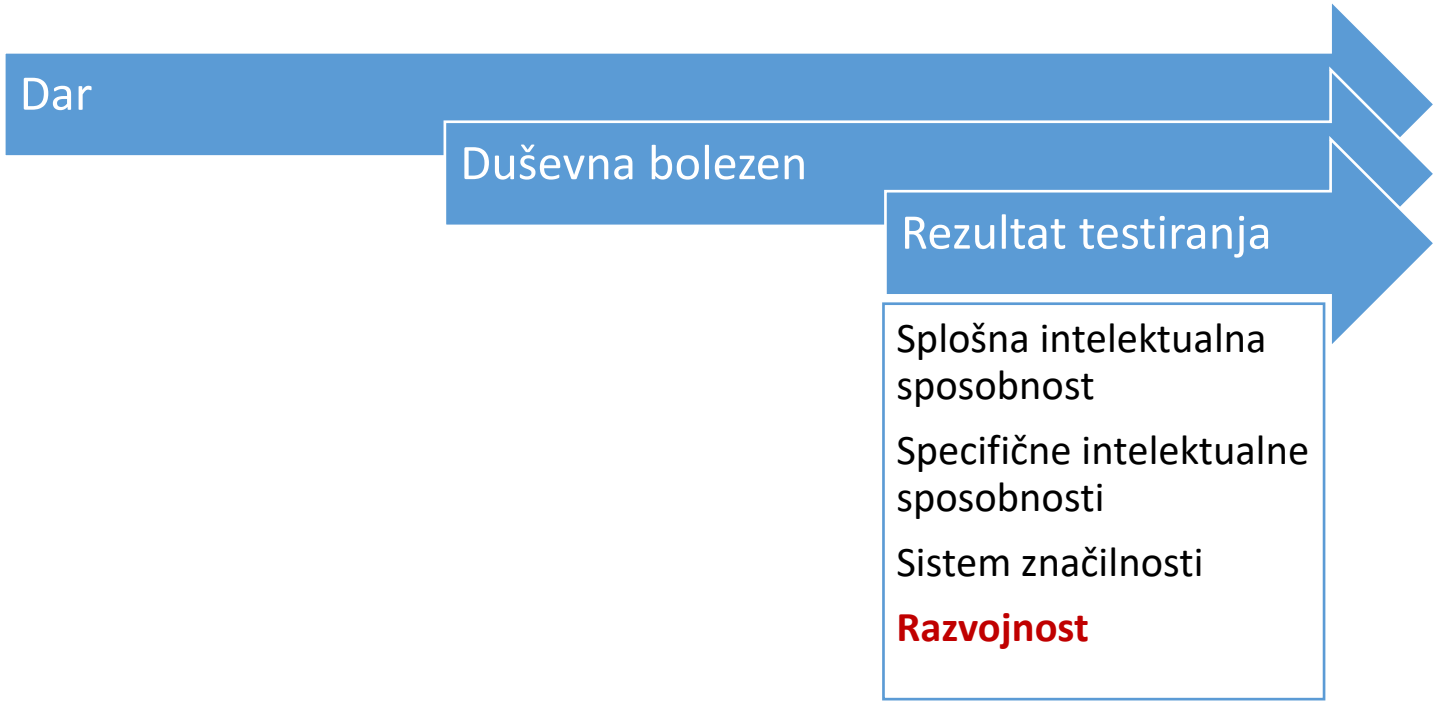
a) Pogledi na nadarjenost.

b) Pojmovanje nadarjenosti.

c) Megamodel razvoja talentov.

a) Pogledi na nadarjenost

Razvoj pojma nadarjenosti skozi zgodovino:

Nadarjenost kot prirojena sposobnost: biološko pogojena, dana ob rojstvu.

Nadarjenost kot rezultat vaje: vpliv okolja.

Nadarjenost kot razvoj talenta: vlogo ima več dejavnikov.

b) Pojmovanje nadarjenosti

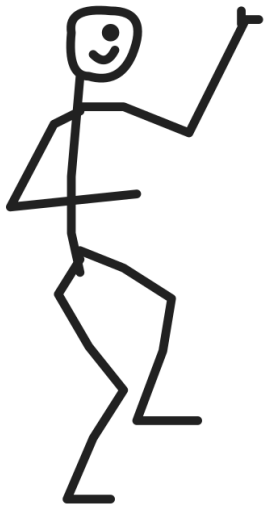
Različne opredelitve nadarjenosti?

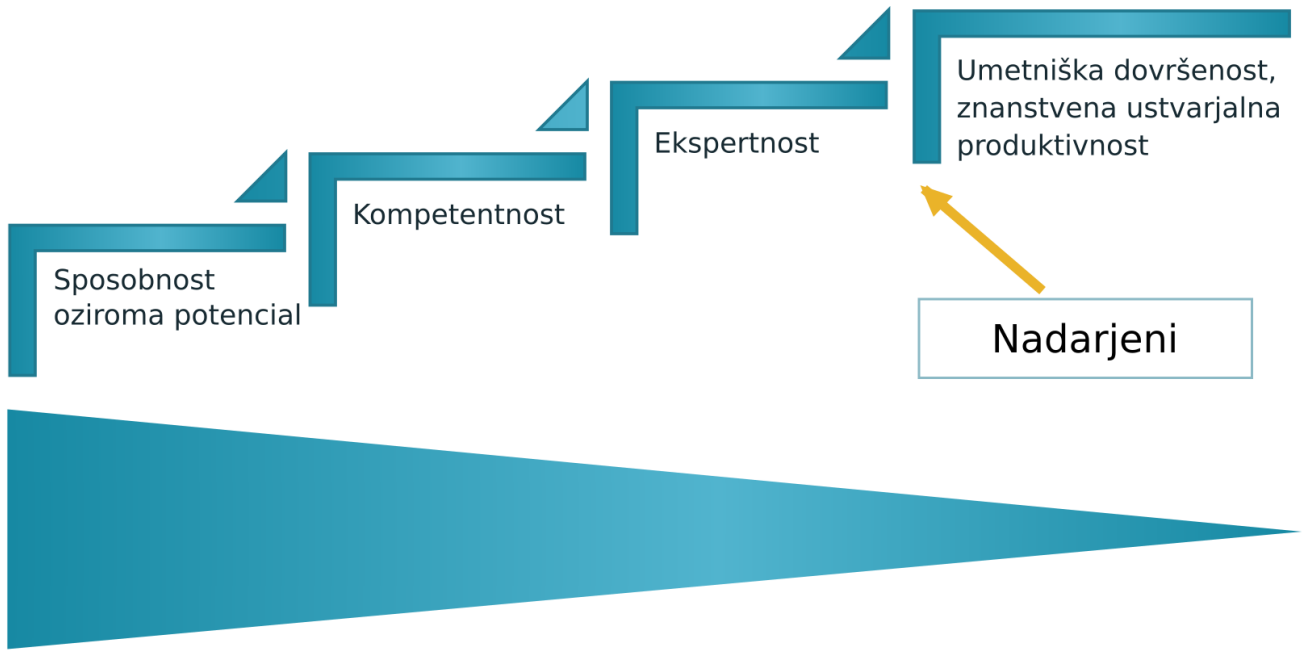
- **Trikrožni model nadarjenosti** (J. S. Renzulli, od 1978): nadarjenost je vedenje, ki se kaže kot preplet izjemno visokih intelektualnih in ustvarjalnih sposobnosti ter motivacije (osebnost).
- **Diferenciirani model nadarjenosti in talentov** (F. Gagne, od 1985): nadarjenost je izrazito nadpovprečna prirojena sposobnost na različnih področjih (10 %), ki se s sistematičnim razvojem pokaže kot talent (visoka raven znanja in spretnosti) na določenem področju.
- **Megamodel razvoja talentov** (R. Subotnik et al., od 2011): nadarjenost je razvojna - razvija se glede na razvojno stopnjo in področje; v začetku je najbolj pomemben potencial, kasneje izjemni dosežki, nazadnje kontinuirano izstopajoči prispevki, prepoznani od stroke ali družbe kot izjemni (za razvoj so pomembne priložnosti in psihosocialne spretnosti).

c) Megamodel razvoja talentov

Nadarjenost je izid razvojne poti talenta

ŠTEVILNI → PEŠČICA

CRSN
Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti

Megamodel razvoja talentov 3.0

TDMM 3.0

Transcendenca

Potencial → **Kompetentnost** → **Ekspertnost** → **Prelomni prispevki** → **Posameznik Skupina**

Splošne sposobnosti in področno specifične sposobnosti

Vsebinsko znanje in spretnosti na področju

Spoznavanje področja | Odkrivanje interesov in talentov | Specializacija na področju | Omejeno posploševanje

Ustvarjalna produktivnost

Splošno ustvarjalno mišljenje | Ustvarjalnost na področju | Lastna ustvarjalna niša

Poznavanje področja od znotraj

Spoznavanje izobraževalnih in poklicnih poti | Delo pri avtentičnih nalogah | Mentorstvo na področju

Psihosocialne spretnosti

Urjenje splošnih spretnosti | Izpopolnjevanje spretnosti, značilnih za področje

Izkoriščanje priložnosti na celotni razvojni poti

Vaja | Odprtost za učenje | Izkoriščanje naključnih priložnosti

EMINENCA

Ustvarjalna produktivnost?

Ustvarjalnost = sposobnost ustvariti izvirno delo, ki je smiselno in uporabno v določeni situaciji oz. na področju (Sternberg in Lubart, 1995).

- Vsi ljudje imamo določeno mero **ustvarjalnega potenciala.**

(Lubart et al., 2011, 2019)

Ustvarjalna produktivnost?

Razlikovanje med ustvarjalnim mišljenjem in ustvarjalnimi dosežki oz. izdelki je pomembno zato, ker:

- določa, kako razmišljamo o ustvarjalnosti v VI,
- določa, kako merimo ustvarjalnost.

Lubart et al., 2011, 2019)

Ustvarjalna produktivnost?

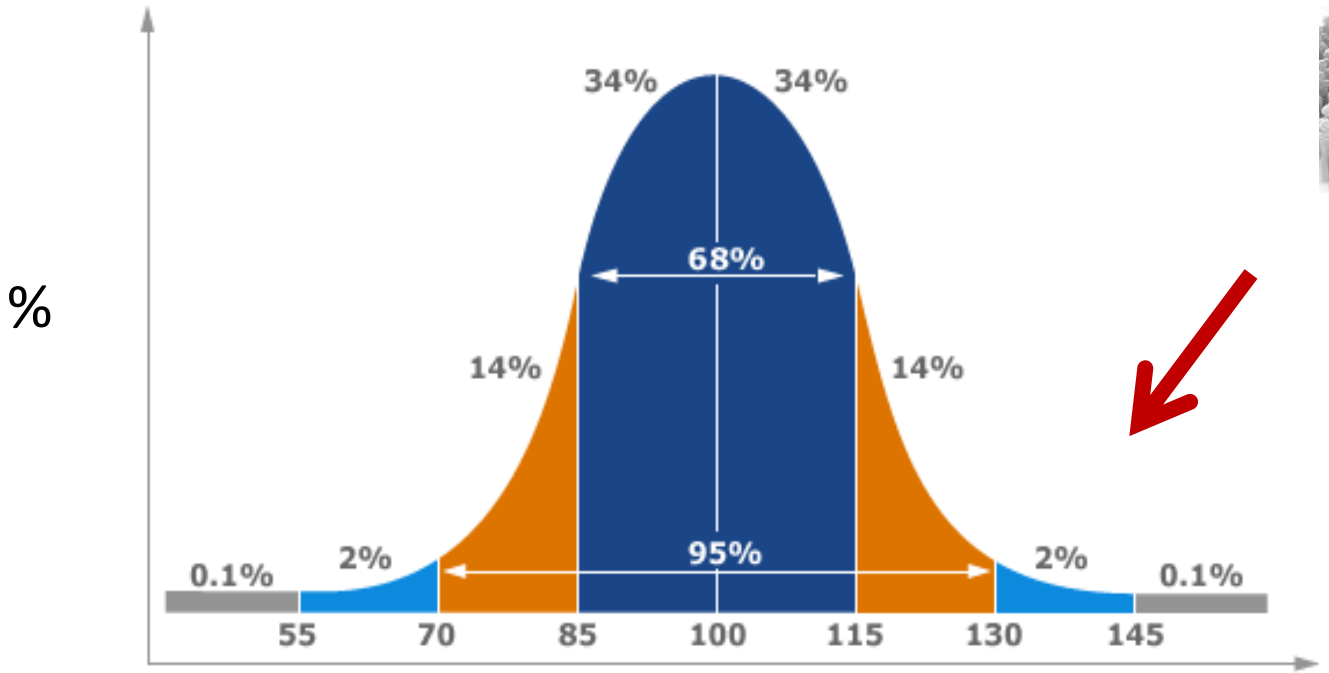

8. NAČELO: Učenčevo ustvarjalnost je mogoče spodbujati.

"V nasprotju s konvencionalnim prepričanjem, da je ustvarjalnost lastnost, ki se ne spreminja (jo imaš ali pa ne), se ustvarjalno mišljenje lahko razvija in kultivira pri učencih ter tako postane pomemben končni rezultat učnega procesa za učence in učitelje."

- Naloge kot npr. *ustvarjaj, izumi, odkrij, predstavljaj si, napovej*.
- Modeliranje ustvarjalnosti.

Kdo so nadarjeni otroci in mladostniki?

NI RES, da smo vsi nadarjeni; **RES JE**, da imamo vsi močna področja.

PROBLEM identifikacije pri otrocih!!!

POTENCIALI ≠ DOSEŽKI

- Vprašanja?
- Komentarji?
- Predlogi?

VABLJENI

Talented Futures: Bridging Creativity, Excellence, and Global Possibilities